

ՄՍՍԿԱ, 31 ՅՈՒՆԻՍԵՐԻ, ԱՅՏԱՆ ՏԱՊԱՆ. Մոսկվայի իրավապահ մարմինները ձերբակալել են զանգվածային ծեծկոտույթի արդեն 25 մասնակիցներին: «Ցարիցինո» շրջանում եւ «Սեւաստո-դոլ» հյուրանոցի մոտ կազմակերպված ծեծկոտույթի մասնակիցների նկատմամբ հարուցվել են քրեական գործեր 105-րդ հոդվածի 2-րդ մասով («սպանություն») եւ 213-րդ հոդվածով («խուլիգանություն»): «Ազատություն» ռադիոկայանի հաղորդմամբ, հարձակման ենթարկվածների մեծ մասը ադրբեջանցիներ են եղել: Երկու մարդ զոհվել է, որոնցից մեկը Չնդկասանի ֆաղաֆաղ է, իսկ մյուսը՝ ազգությամբ հայ, Ռուսաստանի ֆաղաֆաղ, 37-ամյա Վարդան Կուլիջանյանը, որի դիակը տեղափոխվելու է Չայասան: 23 մարդ ստացել է մարմնական զարբեր առնչման վնասվածքներ: Տուժածների մեջ են Ադրբեջանի, Չայասանի, Վրաստանի, Չնդկասանի եւ Աֆղանստանի ֆաղաֆաղներ, նաեւ ռուսներ: Սակայն ծեծի են ենթարկվել հիմնականում նրանք, ովքեր սլավոնական դիմագծեր չեն ունեցել: Մտուցվում է «Ռուսական ազգային միասնություն» կազմակերպությանը ձերբակալվածների մեղադրությունը: Ծեծկոտույթի մասնակիցներից շատերի քույրերն եղել են այդ կազմակերպության անվան սկզբնաձևերը:

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

«Ռուսիան կարող է միջնորդել Չայասան-Ադրբեջան երկխոսությանը»

Իոն Իլիեսկուն ժամանեց Երևան

ԼԵՆԻՆ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ, «Չափազանց ուրախ եմ, որ այցը Չայասան տեղի է ունենում քիսոփանությունը ձեր երկրում դեռևս կրոն հռչակելու 1700-ամյակի տարած: Մենք Բուխարեստում արդեն նշել ենք այդ տոնը», հավաստեց Ռուսիայի նախագահ Իոն Իլիեսկուն երեկ Երևանում իր դասընկերակց ալիսի Երզնանյանի հետ համատեղ մամուլի ասուլիսում: Մինչ մամուլի ասուլիսը, երկու նախագահների առանձնազրույցից եւ ընդհանրված կազմով երկկողմ հանդիպումներից հետո, ստորագրվեց երեք փաստաթուղթ, որոնցից «Համատեղ հայտարարությունը» ստորագրեցին Չայասանի եւ Ռուսիայի նախագահները: Մյուս երկուսը վերաբերում են մասնաինքնակազմակերպությանը եւ կազմակերպված հանցագործության դեմ լայնարձակ համագործակցությանը:

Sbu 1 էջ 2

ՏԱՐԱԾԱՐՏԱՆ

Բուրջ Բոչարյանի եւ Ալիեւի հետ բնառկել է հակահարեկչական լայնաբեր խնդիրներ

ԵՐԵՎԱՆ, 31 ՅՈՒՆԻՍԵՐԻ, ԱՐՄԵՆԴՐԵՆ: ԱՄՆ-ի նախագահ Ջորջ Բուրջ հոկտեմբերի 30-ի երեկոյան Չայասանի նախագահ Ռոբերտ Բոչարյանի եւ Ադրբեջանի նախագահ Չեյրազ Ալիեւի հետ լինելով ԱՄՆ-ի գլխավորած հակահարեկչական լայնաբեր առնչվող խնդիրներ: Մոխսակազմ խոսակցության ժամանակ Բուրջը հարցրեց Բոչարյանից, որ Ջորջ Բուրջը վստահեցրել է Չեյրազ Ալիեւին, որ 907 բանաձևեր վերացնելու խնդիր չուրջ իր վարչակազմն աշխատում է Կոնգրեսի հետ, եւ հույս է հայտնել, որ ի վերջո, կհաջողվի հաստատել ցանկալի որոշումը: Իր հերթին, Ադրբեջանի նախագահը ավստաստ է հայտնել, որ Սենատը վերադառնել է նախագահին միայն բանաձևերի առկայության իրավունքով: «Ադրբեջանը անկեղծորեն իր բանաձևերի ամբողջական վերացումը», նշել է Չեյրազ Ալիեւը:

Խաղաղի խոսակցություն է, որ Ջորջ Բուրջը հարգորել է Կոնգրեսին ավարտել Սենատի սկսած գործընթացը եւ վերադառնել իրեն Ադրբեջանի նկատմամբ կիրառվող դատաբանական թուլացման իրավունքը, ինչը թույլ կտա առավել արդյունավետ լայնաբեր առնչվողության դեմ: Ռադիոկայանը վկայակոչում է ադրբեջանական արդյունքները, որոնց համաձայն Ջորջ Բուրջը վստահեցրել է Չեյրազ Ալիեւին, որ 907 բանաձևեր վերացնելու խնդիր չուրջ իր վարչակազմն աշխատում է Կոնգրեսի հետ, եւ հույս է հայտնել, որ ի վերջո, կհաջողվի հաստատել ցանկալի որոշումը: Իր հերթին, Ադրբեջանի նախագահը ավստաստ է հայտնել, որ Սենատը վերադառնել է նախագահին միայն բանաձևերի առկայության իրավունքով: «Ադրբեջանը անկեղծորեն իր բանաձևերի ամբողջական վերացումը», նշել է Չեյրազ Ալիեւը:

«Թուրքիան դատարար է նախիջեանին սրամադրել անվանագության երախիքներ»

Բավկում լույս տեսնող «Չերկալ» օրաթերթը, հղում անելով Թուրքիայի ռազմաֆաղաֆակ իրազեկ ադրբեջանցիներին, երեկվա համարում գրում է, թե Անկարայի իշխանությունները լինարկել են Ադրբեջանին ռազմական օգնություն սրամադրելու հարցը, եթե «մոտ ժամանակներում Ադրբեջանն իրականում փորձի ազատագրել Չայասանի զավթած տարածքները»: Ըստ թերթի Թուրքիայի իշխանությունները հակված են այն տեսակետին, որ «Անկարան դատարար է օժանդակել Ադրբեջանին՝ վերջինիս կողմից Ղարաբաղում հակահարեկչական գործողություններ իրականացնելու դեղումը»: Ընդամենը, Անկարան ձեռնարկում է բոլոր միջոցները «նախիջեանի վրա Չայասանի դատարարական հնարավոր հարձակումը չեղարացնելու ուղղությամբ»: «Ըստ տուրքան, Թուրքիան դատարար է նախիջեանին սրամադրել անվանագության երախիքներ, եթե Ադրբեջանը հակահարեկչական գործողություններ սկսի Ղարաբաղում», գրում է «Չերկալը»: Ամեն դեղումով, Ղարաբաղում հակահարեկչական գործողությունները դիմելու հարցում վճռական խոսքը Ադրբեջանի ֆաղաֆակային իշխանություններին է: Վերջիններս դեղ է հաշվել առնեն՝ որհանձնվել են դատարար երկրի զինված ուժերը նմանորինակ ռազմական գործողություններ ձեռնարկելու, եզրափակում է թերթը:

ԵՐԵՎԱՆ

Ուժուի աշխարհի առաջնության հանդիսավոր բացումը

Ուժուի աշխարհի առաջնության հանդիսավոր բացումը կատարվեց Երևանում: Մարտի 2-ին, Երևանի մարզապալայում կատարվեց Մարտի 2-ի առաջնության բացման հանդիսավոր արարողությունը: Բացման խոսքով ներկայությունը դիմեց ավանդական ուժուի Չայասանի ֆեդերացիայի նախագահ Տիգրան Չոբանյանը: Նա մասնակիցներին ողջունեց մարզածեղի այդ հիանալի տղաների կադակցությամբ, իր ընդհանրապես լայնաբեր առաջնությունը երեւանում կազմակերպելու եւ անցկացնելու համար: Հանդիսավոր արարողության մասնակիցներին ողջունելու խոսքով դիմեցին նաեւ ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի փոխնախարար Իւլիան Զախարյանը, ուժուի միջազգային ֆեդերացիայի գործող եւ դատարար նախագահները, Հայ սեղ զոհների միության (ՀՍՄՄ) նախագահ Կարո Քերաբջյանը: Առաջնությունը բացելու դատարար սրվել էր կառավարական կազմակերպության նախագահ, ՀՀ դատարար Կարո Քերաբջյանը: Առաջնությունը բացելու դատարար սրվել էր կառավարական կազմակերպության նախագահ, ՀՀ դատարար Կարո Քերաբջյանը: Առաջնությունը բացելու դատարար սրվել էր կառավարական կազմակերպության նախագահ, ՀՀ դատարար Կարո Քերաբջյանը:

Ամերիկա-բրիտանական օդուժն ավերել է Ղանդահարի Կարմիր խաչի հիվանդանոցը

Սպանվել են 11, վիրավորվել՝ 6 խաղաղ բնակիչներ: «Որոշք» գործակալությունը հաղորդում է, որ չորեքշաբթի ամերիկա-բրիտանական օդուժը հերթական անգամ սխալվել է: ռուսներից մեկն ընկել է ավերել է Ղանդահար ֆաղաֆաի Կարմիր խաչի հիվանդանոցը: Մղանվել են առնվազն 11 եւ վիրավորվել 6 մարդիկ բժիշկներ, հիվանդներ: Վերջիններիս կաողը Թալիբանի եւ «Ալ Ղաիդայի» հետ չի հաստատվում: Ամերիկա-բրիտանական ռազմարումների 25-րդ օրը Թալիբանի կառավարությունը լրագրողների մի խմբի է տարել Ղանդահար եւ ցույց սվել ռազմարումներից ավերված ֆաղաֆակային օբյեկտները: Երեկ Իսլամաբադում Թալիբանի դեսպանը մամուլի ասուլիսում ԱՄՆ-ին մեղադրել է աֆղան ժողովրդի ցեղասպանություն իրականացնելու մեջ: Ըստ «Afghan Islamic Press» գործակալության, ռազմարումներից սղանվել են ռուրջ 1500 խաղաղ բնակիչներ: ԱՄՆ իշխանությունները չեն բացատրում, որ ռազմարումների հետեւանում խաղաղ բնակիչներ են սղանվում ընդամենը նշելով, որ Թալիբանի

հրաղարակած 1500 թիվը չափազանցված է: Հակաթաղիքյան Հյուսիսային դաշինի գեներալներից Մ. Հասանն ասել է, որ թալիբների ռազմական դիրքերին ԱՄՆ օդուժի հարվածները բավականաչափ սակավ են եւ ոչ դարբերաբար, հաղորդում է ԻՏՄՈՒ-ՏԱՄՍ: Մեկ այլ գեներալ Ռաբիոլ Դոստունը, նշել է, որ իր հրամանատարության կան ամերիկացի զինվորականներ, որոնք ցուցաբերում են լոկ հուժանիսար օգնություն:

Պահանջվում է Շեւարդնաձեի հրաժարականը

Երեկ Թբիլիսիում Վրասանի խորհրդարանի շեղի առաջ հազարավոր ցույցեր տեղադրվել են նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեի եւ ողջ կառավարության հրաժարականը: Վրասանի ազգային անվանագության խորհրդի նիստում, որը սովորականի համաձայն անցել է փակ դռների հետեւում, նախարար Վախրանգ Կուսաբեյաձեն հրաժարական է սվել: Նախագահ Շեւարդնաձեն անմիջապես ընդունել է ազգային անվանագության նախարարի հրաժարականը: Նախորին անվանագության ռուրջ 30 աշխատակիցներ ներխուժել էին «Ռուսթավի-2» հեռուստաընկերություն եւ դատարարել ֆինանսական փաստաթղթեր: Նախագահ Շեւարդնաձեի մամուլ ֆարսուղարը անվանագության աշխատակիցների գործողությունները որակել է ոչ դատարար: «Ռուսթավի-2»-ն իր վերջին հաղորդումներից մեկում Վրասանի ուժային նախարարություններին մեղադրել էր Կողորի կիրճում բժանյութեր վաճառելու մեջ: Կողորի կիրճը զանվում է Աբխազիայի վարչական տարածում, սակայն վերահսկում է դատարարական Թբիլիսին:

Հանդիսավոր արարողության մասնակիցներին ողջունելու խոսքով դիմեցին նաեւ ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի փոխնախարար Իւլիան Զախարյանը, ուժուի միջազգային ֆեդերացիայի գործող եւ դատարար նախագահները, Հայ սեղ զոհների միության (ՀՍՄՄ) նախագահ Կարո Քերաբջյանը: Առաջնությունը բացելու դատարար սրվել էր կառավարական կազմակերպության նախագահ, ՀՀ դատարար Կարո Քերաբջյանը: Առաջնությունը բացելու դատարար սրվել էր կառավարական կազմակերպության նախագահ, ՀՀ դատարար Կարո Քերաբջյանը:

ՀԱՐՅՈՒՊԱՏՄԱՆ

«Մսվերը ճնշում է սնտեսական աճը»

Եփդեղանդների ֆինանսների նախարարի հետ համատեղ մամուլի ասուլիսից հետո ասաց Վարդան Խաչատրյանը

Երեկ ավարտվեց Նիդեռլանդների Թագավորության ֆինանսների նախարար Խերրիս Չալմի գլխավորած դասվիրակության այցը Հայաստան: Մեր երկրի իշխանությունների հետ երկուստեք բանակցությունների արդյունքում ստորագրվեցին երկու համաձայնագիր՝ կրկնակի հարկումը բացառելու և 2002-2003 թթ. սեյսմիկական և ֆինանսական համագործակցության մասին: Պայմանագրի ստորագրությանը հաջողված մասնուղի ասուլիսի ընթացքում երկու երկրների ֆինանսների նախարարները դասասխանեցին լրագրողների հարցերին: Պրն Խերրիս Չալմի ուղղված մեր հարցն այն էր, թե ո՞ր ոլորտներում համագործակցելու մասին է համաձայնագիրը:

Նա հայտնեց, որ մեզ համագործակցության օրհանգրվանում Հայաստանում արդեն 7 ծրագիր է իրագործվում, եւ թվարկեց մի ամիսը դանդի արտադրության, ամուսնի արեւի էներգիայի օգտագործման, սեռնագույն կարսոֆիլի սրամարման, ջերմոցների ստեղծման և այլն: Ըստ վերոնշյալ համաձայնագրի, այդ համագործակցությունը բարունակվելու է հաջորդ երկու տարիներին: Սակայն ինչպես և ստասվում էր, լրագրողների հարցերն ուղղված էին հիմնականում ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարար Վարդան Խաչատրյանին, որոնց նա դասասխանեց մամուլի ասուլիսից հետո: Մասնավորապես «Ազգի» հարցերը հետևյալն էին.

- Կառավարության արտաքին գործերի դաշնային կոնսուլտացիայի 2002 թ. դեպքերի նախագիծը: Ի՞նչ փոփոխություններ արվեցին:

- Մեծ փոփոխություններ չկան: Մեկ-երկու առաջարկներ կան, որոնք բյուջեի սրամարմնության օրհանգրվանում հաշվի կառնեն, որից հետո նախագիծը կուղարկեն Ազգային ժողով:

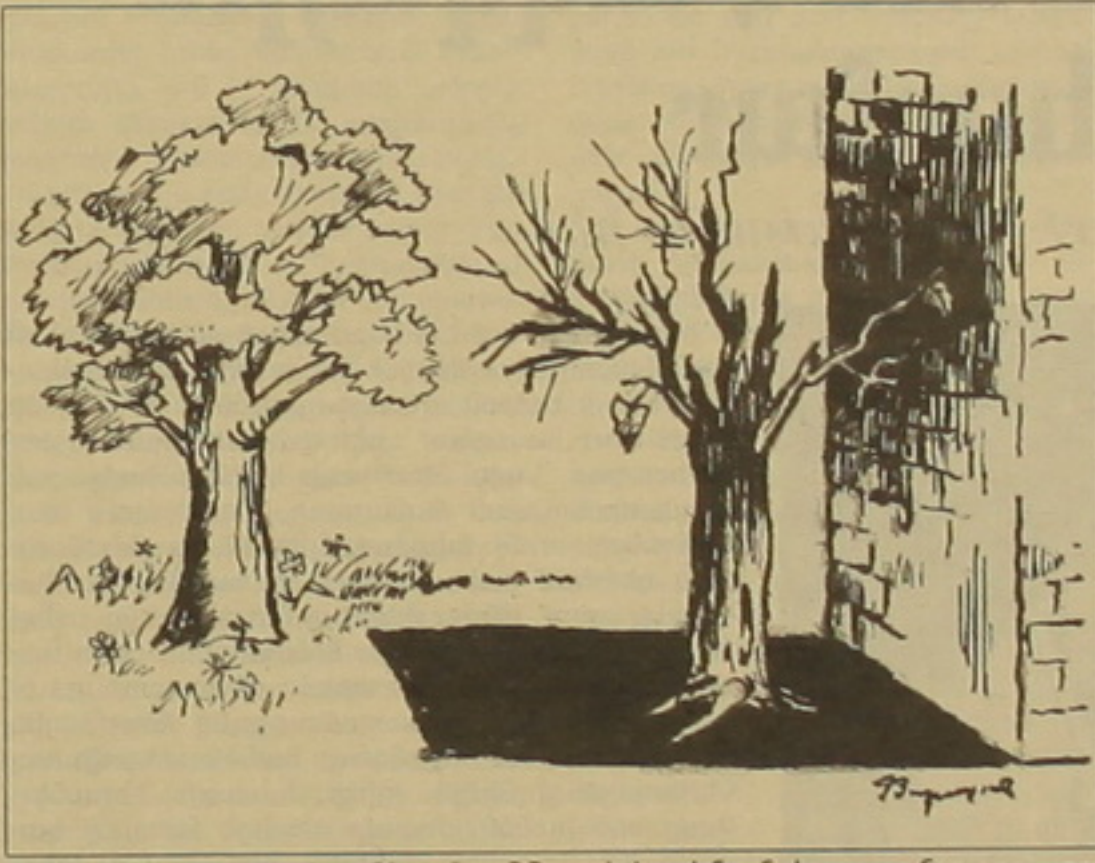
- Ինչպիսի՞նք համեմատություններ կանցկացնե՞ք 2001 և 2002 թթ. դեպքերի միջև:

- Եկամուտների մասում 194 մլրդ դրամ մեծ է լինում հարկերը և տուրքերը: Անցյալ տարի այդ թիվը 173 մլրդ դրամ էր: Այսինքն այստեղ մեծ աճ է նախատեսված, որը նույնիսկ վստահավոր են անվանում: Սակայն ես վստահ եմ, որ այս երկրում կան չհարկվող եկամուտներ, որոնք մեծ է հարկել: Պե՞տք է ունենանք ֆաղափար կամ, որոշագի կարողանանք երկրի հասանելի գումարները հարկել:

- Խոսքը սպիտակաբույր օրհանգրվանին է վերաբերում:

- Իհարկե: Միանշանակ է: Ես ավելի մեծ կանխատեսումներ էի կատարել, բայց ուսումնասիրություններով դարձվեց, որ մեկ տարի մեջ հնարավոր չի լինի հավաքել: Ես առաջարկել էի, հարկերը և տուրքերը լինեին 200 մլրդ դրամ, բայց թողեցին 194 մլրդ: Ինձ թվում է դա իրատեսական է և անգամ կարելի է ավելի հավաքել:

- Պրն Խաչատրյան, «Ազգի»

հարցին դասասխանելով, ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանն ասաց, որ համախառն ներքին արդյունքից (ՀՆԱ) 15-16 տկոս հարկված եկամտի չափը միջազգային կազմակերպությունները դրական են համարել: Դո՞ւք ի՞նչ կարծիք եք:

- Անցյալ տարի տվյալներով էիմ, որ 2001 թ. ին դա կկազմի 15,1 տկոս, բայց երեւի կհավաքվի 14,8 տկոս: Այս տարի 2002 թ. համար տվյալներով էմ 15,5 տկոսը: Կարծում եմ, որ մեր երկրի համար ՀՆԱ-ից 20 տկոս հարկեր հավաքելը իրական է և անհրաժեշտ, որովհետև մեր դասերը գոն և չափվածան են

չխեղդեն սնտեսության զարգացումը: Օրենսդրական դա՞ռը դրա հնարավորությունը չափի: Որ 9,9 տկոս ՀՆԱ-ի աճ ունենալով, դժվարությամբ են հավաքում ՀՆԱ-ի ընդհանուր ծավալի 15 տկոս հարկերը, երբեմն է, որ սվերն իսկապես ճնշում է աճը:

- Ի վերջո, տնտեսական կառավարող օրհանգրվանը ընդգրկվելու է հարկման դա՞ռնում:

- Հույս ունեմ, որ մեծ է ընդգրկվելու: Եթե մենք մեծություն ենք, մեծ է ընդգրկվելու, անկախ նրանից, թե ինչ լաց կդնեն:

Ա. Մ.

ՀԱՍՈՒՆՈՒՄ

Դասախազության տեղեկանքն առաջիկայում կհրատարակվի

«Հոկտեմբերի 27»-ի գործով դասավարությունը բարունակում է ընթացել ցուցմունքների հրատարակման փուլով: Երեկ հրատարակվում էին ամբաստանյալ Ն. Հունանյանի՝ օգոստոսին սրված ցուցմունքները: Հրատարակման այս գործընթացը կբարունակվի առնվազն մեկ շաբաթ եւ: Երեկվա դասական միտք միադարձող ընթացքը որեւէ կերպ չխախտվեց, թեպետ նախատեսված էր, որ դասավորը կհրատարակի ՀՀ գլխավոր դասախազությունից ստացված տեղեկանքը: Հիշեցնենք, որ

ամբաստանյալ Կարեն Հունանյանը դասարանում մի քանի անգամ հանդես էր եկել միջնորդություններով՝ ԱԱՆ Ինչպե՞ս անվտանգություն իրեն ճնշումների ենթարկելու վերաբերյալ: Ի դասասխան այդ միջնորդությունների՝ դասարանը դասավորվել էր վերոհիշյալի մասին տեղյակ դառնել է ՀՀ գլխավոր դասախազությանը: Այսօրվա, դասախազության դասասխան տեղեկանքն արդեն ստացվել է և առաջիկայում կհրատարակվի դասարանում:

Ա. Բ.

Տնտեսվարող սուբյեկտները զանգվածաբար խախտում են լեզվի օրենքը

Երեւան, 31 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆԴՐԵՄ: ՀՀ կառավարության առընթեր լեզվի ղեկավարության վերահսկողության բաժինը 2001 թ. հունվարից կատարել է 119 տնտեսական սուբյեկտներից 7-ը բուհերում: Սուղված բոլոր տնտեսվարող սուբյեկտներում արձանագրվել են լեզվի օրենքի խախտումներ ոչ հայերեն գործարարություն, ցուցանակների հայերեն ձևավորման բացակայություն և այլն: Լեզվի ղեկավարության լրացված բաժնի սվայներով, սուղայցից հետո 79 սուբյեկտներ

ընդգրկվել է իրավախախտումներ, որից 4-ը սուղանվելուց հետո: 24 սուբյեկտներ ղեկավարվել են լեզվի օրենքի խախտումներ, որոնցից 4-ը նույնպես սուղանվել է: Վարչական վարույթի համար ներկայացված իրավախախտման 1 գործ ընթացքի մեջ է: 8 կազմակերպություններում ղեկավարները բարունակվում են սուղումները:

Լեզվի ղեկավարության հաջորդմամբ, արդեն կառավարություն է ներկայացվել ՀՀ լեզվաբանականության ղեկավարության մասին օրհանգրվանում նախագիծը:

Տնտեսվարող սուբյեկտները զանգվածաբար խախտում են լեզվի օրենքը

Երեկ երեւանի Նար-Դոսի անվան թիվ 14 դպրոցի կուլեկցիայի եւ աշակերտների համար նշանակալի օր էր: Այստեղ բացվեց համակարգչային դասարան, որի կազմավորումը եւ նորագույն համակարգիչներն աղախվել է Աժ մասգամավոր խաչատրյան Սուխասյանը: «Սիլ գրուդ» ընկերության նախագահն արդեն երկրորդ անգամ դասարանի բացումն է ֆինանսավորում: Առաջին համակարգչային դասարանը բացվել է 2000 թ. հունիսին դարձյալ նույն թիվ 12 ընտրատնակում (որտեղից մասգամավոր է ընտրվել խաչատրյան Սուխասյանը)՝ Թեյմանի անվան թիվ 13 դպրոցում: Այստեղ արդեն բուհը 400 երեխաներ եւ մեծահասակներ անվտանգ համակարգչային դասընթացներ են անցել: Նախաձեռնության

հեղինակի կարծիքով, երրորդ անգամ դասարանը բացելու անհրաժեշտությունը զգացվում է: Իսկ այս նորագույն դասարանում, դարձյալ անվտանգ, համակարգչից օգտվել սովորելու հնարավորություն կունենան օրական 40 աշակերտներ՝ ինչից հերթով:

Դասարանի բացմանը նվիրված հանդիսության ժամանակ մասգամավորի նախաձեռնությունը ողջունեցին երեւանի ֆաղափարների կրթության վարչության ղեկավար Օնիկ Վաթյանը, դպրոցի տնօրենը եւ ուսուցիչները: Նրանք հույս հայտնեցին, որ մեծ նախաձեռնությունները օրհանգրվանի կդառնան նաեւ այլ մասգամավորների եւ գործարարների համար:

Ա. Մ.

Երթուղային ճանապարհների ամօրինի ուղեւորափոխադրումները ղեկավարել են Սակայն կազմում են ընդհանուր փոխադրումների շուրջ 20 տկոսը

Սայրաֆաղափի գլխավոր փոխադրամիջոց դարձած երթուղային ճանապարհների եւ երթուղիների հսկայական օտարաբերության մասին հյուսվող լեզնեցումները թերեւս այնքան էլ հեռու չեն իրականությունից: Պրն Խաչատրյան չէ, որ այդ երթուղիները ստասարկողներ կամ, ինչպես ասում են, «գծերի տերեր», իշխանության այս կամ այն թեւին, կառուցված մասկանդը մասնունյաներ են, մեծ մասամբ Աժ մասգամավորներ:

Թե ինչու հասարակ մականցումներին հնարավորություն չի սրվում մոտենալու այս թիվերին, խնդրի միայն մեկ կողմն է: Սյուս խնդիրն այն է, թե որքանով են երթուղային ճանապարհները գնվում հարկման դա՞ռնում, ամօրինի ուղեւորափոխադրումներն ի՞նչ ծավալների են: Եվ ամենակարեւոր հարցը՝ ինչ-որ բան ձեռնարկվում է այս ոլորտը կարգավորելու մտասակով:

Այս հարցերի մասնախնամները մտանալու անկախի՞նով հանդիպեցինք Երեւանի ֆաղափարների սրամարմնի վարչության ղեկավար Բարսեղյանին, որի հետ մեր առաջին հարցազրույցը երթուղային

ճանապարհների վերաբերյալ եղել էր ղեկավար մասնախազության առաջին օրենքն («Ազգ», 12 մայիսի, 2001 թ., «Նոր երթուղային գնացի անհրաժեշտությունը չկար»): Այն ժամանակ սրամարմնի վարչության ղեկավարն այսպէս էր, որ Երեւանում բոլոր երթուղային ճանապարհների վրա կփակվեցին միասնական տարբերանշաններ, եւ հետոսն կարելի էր զանազան ամօրինի օտարաբերվող մեքենան օրհանգրվանից:

«Ինչպիսի՞նք է վիճակն այժմ» հարցին Արեգ Բարսեղյանը մասնախազեց որոշ սվայներ ներկայացնելով: Եթե 2001 թ. փետրվարին օրհանգրվանը օտարաբերվող միկրոավտոբուսների թիվը 1530 էր, ապա մայիսին 2227: Այսինքն մոտ 800 միկրոավտոբուսներ էին օրհանգրվանում դա՞ռնում: Այդ թիվը, կախված ուղեւորափոխից, որոշակի փոփոխություններ է կրում, բայց դրանք եւս չեն լինում: Ամօրինի փոխադրումներն, ըստ փոխվարչության ղեկավարի, այնուամենայնիվ, բարունակվում են, սակայն դրանց թիվը եւս անորոշ է մկազել է եւ այժմ կազմում է ընդհանուր փոխադրումների մոտ 20 տկոսը: Հարկային մոտեցման վերա-

բերող մեր հարցի կառավարությանը Արեգ Բարսեղյանը խորհուրդ սվեց այդ սվայները ստանալ մեքենան եկամուտների նախարարությունից, սակայն վստահություն հայտնեց, որ դրանք աճել են: Որովհետեւ աղախույց բերվեցին օրհանգրվան օտարաբերվող մեքենաների թվի ավելացման արդյունքում կենտրոնական դիտարկման կազմակերպությունների ստացած գումարների սվայները: Երթուղիների հետ մասնախազային հարաբերություններ ունեցող այդ ծառայություններն այս տարի առաջին 9 ամիսներին 292 մլն դրամի մոտեցում են ունեցել անցյալ տարի նույն ժամանակահատվածի 156 մլն դրամի փոխարեն:

«Չէ՛ որ այնքան էլ դժվար չէ միասնական տարբերանշանի արկայությամբ բացառել ամօրինի եւ ղեկավարության բյուջեի օրհանգրվան ուղեւորափոխադրումները» հարցին մեր գրուցակիցը մասնախազեց, որ ամբողջ սրամարմնի իրականացումն է ստեղծել սրամարմնի մեքենաների սեյսմությունը: Այն մեծ է ունենալ օրենքով սահմանված լիազորություններ եւ մասնախազմակերպություն կրի սրամարմնա-

յին օրենսդրության ղեկավարների կատարումը վերահսկելու համար: Երթուղայիններին վերաբերող մյուս հարցն, ինչպես արդեն նշվեց, վերաբերում է դրանց ստասարկմանը եւ այդ մտասակով անցկացվող մրցույթներում սուբյեկտների գործունեությունը նվազեցնելուն: Մեր միտքը հարցազրույցի ժամանակ ղեկավար Բարսեղյանը նշել էր, որ ինքն իր մասնունքն ձգտելու է, որովհետեւ դրանով չզբաղվել սրամարմնի հետ կառուցվող անձինքն եւ կազմակերպությունները: Դա մեծ է ամրագրված լինել մրցույթների անցկացման նոր կարգում: Հաջողվե՞լ է կատարել: Քաղաքապետարանի վարչության ղեկավարը նշեց, որ կառավարությունը հաստատել է նոր կարգը, համաձայն որի ներկայումս կատարված մրցույթները կանցկացվեն եւ կող սարվա գարնանից: Ստասարկման իրավունքը սրվում է 3 տարի նախկին 1 տարի փոխարեն: Լրացուցիչ առավելություն է դիտարկվում կազմակերպության սեփական բարձրագույն եւ արտադրական բազան ունենալը: Ըստ նոր կարգի, մեկ երթուղին մեծ է ստասարկի միայն մեկ կազմակերպու-

թյուն: Այդուհանդերձ, Արեգ Բարսեղյանը խոստովանեց, որ սրամարմնի հետ կառուցվող մեքենաները ղեկավարները չթույլատրելու գաղափարը միայն մասամբ է հաջողվել ամրագրել նոր կարգում: Նա նաեւ ավելացրեց, որ նոր երթուղիներ չեն բացվել եւ չեն բացվելու: Իսկ մի՞թե հնարավոր չէ, որ մեքենաներն ինքն իրականացնի երթուղիների ստասարկումը, ամի որ դրանք օտարաբեր լինելով մասնավորին հանձնելու անհրաժեշտություն չունեն: Այս տեսակետը սրայի հարցի անցկացմանը Արեգ Բարսեղյանն ասաց, թե ամի որ գնում ենք դեղի օտարաբեր սնտեսություն, այս ոլորտի մեքենաները դարձնելը կլինի ֆայլ դեղի հետ:

Այսօրվա, ներկայացնելով երեւանի ֆաղափարների սրամարմնի վարչության ղեկավարի տեսակետը երթուղային ճանապարհների վերաբերյալ, առաջիկայում կփորձենք անդրադարձալ նաեւ այս ոլորտին առնչվող այլ գերատեսչությունների եւ կազմակերպությունների տեսակետներին, եւ կներկայացնենք մեր մոտեցումներն ու առաջարկները:

ԱՄԱ ՄԱՍԵՐՈՒՄՅԱՆ

ազգային

Բրիտանիայի 1700-ամյակի առիթով անցկացվող սեղանադարձի հանդիսարարությունների մասնակցում էր Հունահայոց բեմի առաջնորդ Ռուկան արք. Գալփախյանը: Օգտվելով առիթից, հարցեր ուղղեցին՝ Սրբազանի սոնակասարարությունների Հայաստանյայց առաջնական եկեղեցու ներկա կացության, ինչպես նաև նրա ազգային գործունեության ամօրյաբար:

- Սրբազան հայր, ի՞նչ տպավորություններ ունեցի 1700-ամյակի հանդիսարարություններից:
- Հասկանալի է, որ յուրահասուկ երեւոյք էր այդպիսի եկեղեցական նվիրատվությունների ներկայությունը Հայ եկեղեցու համար եւ, անուշահոտ, Հոռոմի սրբազան Բարեպաշտի այցը, ամենախոստումնալից փաստ է 301 թ. հայոց կյանքում սեղի ունեցած հոգեւոր մեծ դարձի դասնական խոսքի նշանակությունը: Մենք առաջին անգամ ենք, որ Բրիտանիայում ուղիղ հավիտենական ծննդաբերություն ենք ընդունել եւ դարձել ենք մեզապես կրոն: Եթե անգամ արեւիս լուսնաբանի այլերով

եկեղեցու բուն նշանակում է համարում, ինչի՞նք են մեզ այլ դավանանքները:
Մենք դաստիարակ ենք ուզում ենք բարոնական եղբայրական հարաբերություններ հաստատել կաթոլիկ եկեղեցու հետ: Բայց ասվածաբանությանը վերաբերող հարցերին հարմարվելը մեզ համար անընդունելի է: Մեր ասվածաբանությունը կասարյալ է, եւ մենք բարոնական ենք մեր նախնայաց ասվածաբանական ընթացումներով բարձր: Եվ ռոմայի եկեղեցիների խորհրդի, որի կենտրոնական կոմիտեի անդամներն են, համեմատելով մեր մեր աշխարհային կյանքի հետ բարոնական ենք մեր աշխարհային կյանքի հետ: Վերջին 40 տարիների ընթացքում մեծ առաջընթաց տեղի ունեցավ համագործակցության առումով: Միջմիութենական եկեղեցական կյանքի մեջ մեծ առաջընթաց կա, փոքր մասնով: Այսօր եկեղեցիները փոխանակ իրար դեմ լայնաբերելու, իրար հարգում են:
- Համեմատություն միայն Բրիտանիայի՞ աշխարհում:
- Ես եվրոպայի եկեղեցիների խորհրդի եւ Վաշինգտոնի կողմից ստեղծված «Իսլամը եվրոպայում» հանձնաժողովի անդամ եմ: Մենք փորձեր

ով զբաղվելու: Եվ եթե կա այսօր հայ ժողովուրդը, ապա իր եկեղեցու շուրջին է: Անցյալ տարիներին հսկայական վակուում էր ստեղծվել: Ուզում ենք դաստիարակեցնել ընդհանուր լինել այն եկեղեցիներին, որոնք այդ վակուումը լցնելու համար զայիս են Սրբ. Էքմիածին եւ հարցնում կաթոլիկոսին ինչպես աշխատեն, այլ ոչ թե անկախորեն են գործում:
- Բացի եկեղեցական եւ միջեկեղեցական կյանքի ծառայելուց, դուք զբաղվում եք նաև ազգային հարցերով: Ի՞նչ կասե՞ք այս առիթով, ինչպես նաև «Հայ-թուրքական հարցում հանձնաժողովի» մասին:
- Քաղաքական հարցերով չեմ զբաղվում: Մի սկզբում եմ ունեցել միջոց, որ ամեն մի հայ իր կարեւորագույն խնդիրն անի այն անհրաժեշտ նկատմամբ, որ մեր ժողովրդին դաստիարակելու 1915-ին: Իմ սերունդը փոխանցման այն սերունդն էր, որ ստավազարդերն աղաքածներին, եւ այսօր մենք ենք դաստիարակելու, եւ միջին մասնով դաստիարակելու ինչ զոհողությամբ էլ որ լինի: Սա է իմ կյանքի փիլիսոփայությունը Ազգային դասի նկատմամբ: Կազմակերպում եմ սիմպոզիումներ, ժողովներ, ելույթներ ու

Եկեղեցին լայնաբերում է ազգային շահերի համար

Հարցազրույց Ռուկան արք. Գալփախյանի հետ

ենք նայում, միեւնույն է, եղել են դարձյալ առաջինը, որ ժամանակի ամենաառաջդիմական գաղափարախոսություն ենք ընդունել (թեև Բրիտանիայում գաղափարախոսություն չէ միայն, Եւրոպայում է):

Տեղի ունեցած սոնակասարարություններն մենք ամենակարելին արեցինք՝ զլիսավորությամբ եւ Ս.Ս.Ս.Ս. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի եւ մեր եղբայրական դասի: Բայց հայ ժողովրդին դաստիարակելու այս հրաշալի երեւոյքը չընդհանրացավ աշխարհում: Մենք հսկայական արժեքներ ունենք, եւ դրանք աշխարհին ծանաչելի դարձնելու խոչընդոտում է մեր համեմատելու գործակցության թակասը, հասկացողության սխալում, ինչու չէ՞ նաև Հայաստանում: Այն, ինչ ազգային է, հայկական, դրա բուրբ մեծ է համախմբվել: Հասկանալի է կարելի է դառնալ, բայց ընդհանրական շահերի համեմատելու հասկանալիությունը ներսնակական շահերի հետադիմում, ընդունելի չէ: Կարող եմ ասել ավելին, որ Սրբազան լայն ընդունելության ժամանակ մենք արգելի հանդիսացանք երեւանից ժամանած որոշ ազգայնական հոգեբանությամբ տոգորված երիտասարդների կողմից դաստիարակների բարձրագույնը Ս. Էքմիածինում, դաստիարակների ընթացքում:

- Ի՞նչ դաստիարակներ էին դրանք, եթե զարգանքի չէ:
- Գաղտնի չի կարող լինել, որովհետև դրանք ընդհանուրի զգացումներն արտահայտող կարգախոսներ էին, օրինակ՝ «Բարի եկաք, Նորին սրբություն, Հայաստան, խնդրում ենք օրհնել մեր հայ կաթողիկե եղբայրների վերադարձը ինձեց Սայր առաջնական եկեղեցին»: Կամ մի ուրիշը՝ «Ով հայ կաթողիկե սրբազաններ, մեզ մեզ ենք նոր Օրմանյաններ»:

- Լինելով Հունահայոց բեմի առաջնորդ եւ ազգային-եկեղեցական գործունեություն ծավալելով օրոքոքու երկրում, ինչպե՞ս եք վերաբերվում Հոռոմի դաստիարակության կասարած այցին: Ունե՞նք արդյո՞ սկզբունքային կասարածություններ:
- Հոռոմի դաստիարակությունը դարձավ նշանակալի երեւոյք այս միջոցառումների շրջանակում: Մենք միջոցառվեցինք մեր սիրալի հարաբերություններ դաստիարակելու եկեղեցիների հետ՝ հավասարադաս եւ ուղղափառ, եւ կաթողիկե: Մեր ասվածաբանության մեջ որեւէ կեց չունենք, որի հիման վրա համաձայնեցնանք եզրեր գտնել օրոքոքու կամ կաթողիկե ասվածաբանության հետ: Եկեղեցիների համապարհային խորհուրդը եղել է մի ընդհանուր հայաստանի, որի հիման վրա էլ բոլոր եկեղեցիները միասին համագործակցում են: Այդ սկզբունքը հետեւյալն է. ամեն մի Բրիտանիայում, որ դավանում է Սուրբ Երրորդությանը Հորը, Որդուն եւ Սուրբ Կրթունքը, ու միջնակ է Սուրբ Երրորդության անունով, համարվում է Բրիտանիայի եկեղեցու անդամ: Օրինական չէ այն եկեղեցին, որ զայիս, իմ «կալվածքի» մեջ է մտնում իր վարդապետությամբ: Ինձ համար անընթացելի կամ հայ կաթողիկե կամ հայ բողոքական հասկացողությունները: Մեր եկեղեցին միջոց է Հայաստանյայց եկեղեցի (առաջնական անվանումը ավելացվել է 15-19-րդ դդ. երբ սուլթանը հրովարտեց ընդունել է Հայ կաթողիկե եւ Հայ բողոքական եկեղեցիները՝ որեւէ ծնունդ մեր գանազանելու համար): Մեր դաստիարակությունը կենտրոնը Հայաստանյայց եկեղեցին է՝ Ս. Գրիգոր Լուսավորչի, որը դաստիարակ դարձավ Բրիտանիայում: Մեր դաստիարակությունը ղեկավարում ենք Ս. Գրիգոր Լուսավորչի, որի իմաստը մեզ իր աղոթքներով մարդուն կաթողելու հետ՝ խորացնելով կասարյալ սրբությունը Հայ եկեղեցու, Ս. Գրիգոր Տաթևացի, որի իմաստը մեզ ասվածաբանական-փիլիսոփայական դյուրեղի գործունեությամբ հզորացավ ու բարոնական գոյատևելու Հայ եկեղեցին դաստիարակ այդ դժվար ու ծանր դաստիարակներում: Որեւէ անհաս, որ իրեն հայ է անվանում եւ չի ընդունում այս երեք սկզբունքները, կասարյալ հայ չէ՛ ինձ համար: Եթե հայ Բրիտանիայի իր եկեղեցու միջոցով կարող է երկնի արայության հասնել, որը

Ռուկան արք. Գալփախյանը մասնակցում է առաջին Ս. մասնազգե Էքմիածինի բաց խորհրդին (20.09.2001 թ.)

ենք անում եւ աշխատում ենք ընդհանուր հայաստանի զայ իսլամների, նաև հինդուների, բողոքականների հետ:

- Եվ ո՞րն է այդ ընդհանրությունը, արդյո՞ բոլոր կրոնների հոգեւոր իմացը նույնը չէ:
- Եթե մեկ բանով ենթակայացնենք, օրինակ, Ասված բանը, բոլորը կմիանան, բայց ծանադարիները տարբեր են: Մենք հավատում ենք, որ այդ ծանադարիները մեզը՝ Բրիտանիայում, Եւրոպայում եւ միայն Բրիտանիայի միջոցով է իրագործվում փրկությունը, որին էլ մենք հետևում ենք:

- Դուք ներկա էիք երեւանի Սրբ. Գրիգոր Լուսավորչի Սայր եկեղեցու նախակառուցման օծման արարողությանը: Արդյո՞ այն համաստիարակներն է՞ հայոց ավանդական եկեղեցախնության սկզբունքներին:
- Ինչն ավանդական է, Հայ եկեղեցուն յուրահասուկ դաստիարակ է, բայց դա հայկական եկեղեցու դասական օրինակը չէ: Եկեղեցու ընդհանուր տեսլից հայկական ո՞ն ունի, բայց ծնել ոչ: Ես այն ուղիս երեւոյք եմ ավելի լավ հասնում, եւ ոչ որդես ծանադարական կողմը: Ժամանակի ընթացքում եկեղեցախնության մեջ էլ են նորություններ մտնում:

- Մեր եկեղեցական կյանքում կա՞ արդյո՞ բարեփոխումների անհրաժեշտություն:
- Մեր եկեղեցական կյանքում մի մեծ հարց կա՝ 1956 թ. սկսված, երբ Կիլիկիո կաթողիկոսությունը հակադրվեց Ամենայն հայոց կաթողիկոսությանը: Այս ուղղությանը վերջին 10 տարիների ընթացքում երգանակահասակ վազգեն Ա եւ Գարեգին Ա կաթողիկոսների ջանքերով որոշ առաջդիմություններ կա՞նք համագործակցության մթնոլորտ ստեղծելու: Ես հուսով եմ, որ հասկանալիության գաղափարն ի վերջո մեզ է մտնի:

Հոգեւոր կյանքում լայն ընդունելու կամ, մեզ եղածի չափով եկեղեցիներ ու եկեղեցականներ չունենք: Դաստիարակ ընթացում ենք խորհրդանշաններ ենք ունեցել մեր հավատքը զարգացնելու եւ ամրացնելու: Մեր մտախոհություններից ամենազարգացածը եղել է ազգայնականում, առիթներ չենք ունեցել սինդոսներ (եղիսկոտական ժողովներ) կազմակերպելու, բարեբողովական աշխատանքներ

ներսնում:
Ինչ վերաբերում է «Հայ-թուրքական հարցում հանձնաժողովի» մասին Ձեր հարցին, ամենակարեւոր այն էական գիտակցությունն է, որ մենք մի ընդհանուր հայաստան ենք գտել մեր դաստիարակների հարցում: Նախ՝ Թուրքիայի կողմից Հայկական ցեղասպանության ծանաչումը, ապա՝ մյուս դաստիարակները, որոնք նվազագույն են, որ նմանօրինակ դեպքում ուրիշ ազգերը դաստիարակել են: Հակասակ բոլոր անդամներին (իրենց ստեղծած), եթե հասցնում ենք հանձնաժողովը բարոնական ծանաչելու, մեր ժողովուրդը հանձնաժողովի հայ ներկայացուցիչներին միայն համարի հետևում: Բայց եթե հանձնաժողովը որեւէ ճանաչողական մեջ մեզ մենք թուրքերի հետ: Երբ առաջանում է ազգային ընդհանուր հայաստանը փոխելու հարց, որեւէ հայ չունի մանդատ (իրավունք) բանակցելու անմիջապես: Քանի որ ցեղասպանության ծանաչումը եղել է ավելի քան երեք սերունդների դաստիարակ, եւ որեւէ, այսպես ասած, դիվանագիտական մոտեցում նաև վնասակար է մեր դաստիարակներին եւ հայ ժողովրդի գերագույն շահերին:

Թուրքիայի հետ դրսեցողական հարաբերությունների հարցերի մասին կասե՞նք հետեւյալը, նախ՝ Թուրքիան խախտում է միջազգային օրենքները, փակել է մեր սահմանները, ատում է մեզ էլ չիքեք ցեղասպանությունը եւ հրաժարվել Դարաբաղի: Հասցնում ենք բանակցություններ ընթանալու, քանի որ դեռ որեւէ կողմ չի ընդունում մի նախադասում, որն է՝ Ցեղասպանության ծանաչումը եւ Դարաբաղի ժողովրդի արդար իրավունքները, ոչինչ չի ստացվել: Եվ սկսվել է մանդատ ստացել, երբ Թուրքիան դաստիարակեց մեր հայաստանյայցները չի անում: Մենք գիտենք, որ այսօր այս հանձնաժողովի մեջ Թուրքիայի կողմից կան մարդիկ, որ ժամանակին աշխատել են Թուրքիայի հետախույզությունում: Այս հանձնաժողովը ոչ հայերի եւ ոչ էլ թուրքերի կողմից է ստեղծվել կամ առաջարկվել, այլ մի երրորդի ուժի կողմից, իսկ այդ երրորդ ուժն իր շահերն է հետադիմում, այլ ոչ թե՛ հայերի: Ինչպես գիտենք, այսօր դա արվում է երրորդ ուժի նյութական օժանդակությամբ, եւ այս հասցնում ենք հանձնաժողովի թեկուզ գաղափարի չափով կենտրոնի շուրջ, երբ Միացյալ Նահանգների Կոնգրեսը մեծի ընդունելով Ցեղասպանությունը դաստիարակեց հասցնում: Այստեղ ուզում ենք նաև ավելացնել, որ ոչ մի թուրքահայաստանի հայ որեւէ սեղ կամ որեւէ ժամանակ, ինչ հանգամանքի տեղ էլ լինի, չի կարող խոսել կամ բանակցել Թուրքիայի հետ, որովհետև մենք փառ գիտենք, որ նա փառապան է մարդկային (սոցալիստ) մի շահերի, որեւէ նրա որեւէ մի արտահայտություն կենտրոնի ամենամանր մասով Թուրքիան դեկլարացիոն ռազմական խոսքային կողմից: Սա ատում են, քանի որ եղել են հասցնում հանձնաժողովը նոր անդամներով համալրելու առաջարկներ: Նաև կարող եմ ասել, որ որեւէ կուսակցության անդամի ներգրավումը հասցնում ենք հանձնաժողովը նոր անդամներով համալրելու այդ հանձնաժողովի հեղինակությանը կամ իրավունքներին:

Հարցազրույցի վերջում ուզում եմ ասել մի մասնազգե ազգային շահի հետադիմումը կասարյալ չէ, եթե չի հետադիմում հավասարադաս Աստուծո՛ւ եւ եկեղեցու շահը, այնպես, ինչպես եկեղեցին է դաստիարակում նաև ազգային շահերի համար:

Հարցազրույցը վարեց ՄԵԼԱՅԱ ԱՐԳԱՆՆԵ

ՀԲԸՄ-ն ազակցում է արաբագիտության ամբիոնին

Հայաստանի եւ արաբական երկրների բազմադարյան հարաբերությունների նորագույն փուլի զարգացման մեջ զգալի տեղ է գրավում համագործակցությունը գիտակրթական ոլորտում: Այդ համագործակցության շրջանակներում իրականացվող գիտական եւ կրթական բնույթի նախագծերի հիմնական մասը կասարվում է Երեւանի Պետական համալսարանի արաբագիտության ամբիոնում:

Իր կազմավորման առաջին օրերից 1992 թ.-ից, ամբիոնն ակտիվ գործունեություն սկսեց համագործակցելու արաբական աշխարհի համալսարանների, գիտակրթական այլ հաստատությունների, մեակոթային եւ բարեգործական կենտրոնների եւ կազմակերպությունների հետ:

Նման համագործակցության ամենավաղ դրսեւորումներից են այն գործնական բարեկամական կամ, որքան, որոնք հաստատվել են ամբիոնի եւ Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության կազմակերպության մասնաճյուղի միջոցով:

ՀԲԸՄ Կախիրեի մասնաճյուղը հետեւողականորեն հետաքրքրվում է ամբիոնի գիտատեսական գործունեությամբ: Յուրաքանչյուր տարի Կախիրե գործողվող ԵՊՀ հինգ արաբագետ ուսանողները հնարավորություն են ստանում խորացնելու իրենց մասնագիտական գիտելիքները նաև ընդհանուր ՀԲԸՄ Կախիրեի մասնաճյուղի մասնական աշակցության:

Անգնահատելի նշանակություն ունի ՀԲԸՄ Կախիրեի վարչության ակտիվ գործունեությունը ամբիոնի դասախոսներին, աստիճաններին եւ ուսանողներին մասնագիտական գրականությամբ աղափարելու ուղղությամբ: Սեղանադարձերից, ՀԲԸՄ Կախիրեի վարչության եւ ԵՊՀ արաբագիտության ամբիոնի միջոցով եղած նախնական դաստիարակության համաձայն, վարչության ասենադատ Պերճ Թեղայան ամբիոնի գրադարանին հանձնեց ավելի քան 100 արաբագիտական մեծածախ գրքեր: Այդպիսով գրականությունը ընդգրկում է ինչպես ժամանակակից արաբ հեղինակների գեղարվեստական երկեր ու գիտական հետազոտություններ, այնպես էլ միջնադարյան արաբական մեակոթային փիլիսոփայության նշանակալի արաբագիտության համար:

ՀԲԸՄ Կախիրեի մասնաճյուղի նվիրատվությունը չափազանց կարեւոր է ընդհանրապես արաբագիտության նկատմամբ այսօր անկամ մեծ հետաքրքրության դաստիարակներում: Արաբագիտությունը որդես մասնագիտություն ընթանում է հայ երիտասարդների տարեցարի անող թիվը անհրաժեշտություն է առաջացնում աղափարելու նրանց որակյալ ուսուցումը կազմող բոլոր բարեփոխումները, որոնցից հիմնականն է արաբագիտական մասնագիտական գրականությանը հասու լինելու հնարավորությունը:

ԵՊՀ արաբագիտության ամբիոնում համոզված են, որ ամբիոնի եւ ՀԲԸՄ եզրիցստանալու մասնաճյուղի միջոցով արդյունավետ համագործակցությունն այսուհետ էլ է բարոնական կազմակերպելու ներառելով բազմաթիվ նախագծեր, որոնք կխթանեն արաբագիտական հետազոտությունները Հայաստանում եւ կնդասեն հայ արաբագիտության հեղինակությանը եզրիցստանալու եւ արաբական այլ երկրներում:

ՄԱՐԿԵԼ ԿԱՐԱՊԵՂՅԱՆ

Միջազգային

ՀՈՒՆԱԿԱՆ ՄԱՍՈՒ

Հայերն ու իրենց կոսմոպոլիտան

Այսօրիսի մեծադորդ վերագրով եւ ընդարձակ մախարանով հունական հեղինակավոր «Սասնու» ամսագիրը հոկտեմբերի համարում հարցազույց է տալիս հայ-հունական համաձայնեցման «Արմենսելի» սնորհման Նիկոս Յորդուլասի հետ: Մեզ, իհարկե, հետաքրքիր է, թե ինչ կարծիքներ են արտահայտում ներդրող երկրում հայերի, մեր սնտեստանտ մասին, հասկալի «Արմենսելի» դեղինում, որի դեռ լուրջապահ «կոպից» առաջ մեզմ ասած միանշանակ չէին վերաբերվում Հայաստանում: Եվ թեմեծ հողավոր-հարցազույցում Հայաստանը արեւելյան երկիր է համարվում, հույներն իրենք էլ, հնուց մտադրեալ լինելով արեւելյան ժողովուրդների հետ, զերծ չեն մնացել այդ ժողովուրդներին հասուկ ուժից գովաբանությունը վերածելով փառաբանության:

907 հողավոր վերանայման հարցը չէր կարող անհարբեր բողոքել ծանոթ հասարակական գործիչ, «Կալիֆոռնիա կուրիեր» թերթի խմբագիր եւ հրատարակիչ Յարուս Սասունյանին, որն իր հոկտեմբերի 29-ի «Պարանի ծովումը բարունակվում է» ընդարձակ հողավորման մասնավորապես գրում է, որ վերջին բարբառների ընթացքում Ամերիկայի հայկական համայնքը բառացիորեն ողողված է «ազատության արակցով» օրենքում սեղ գծած 907 հող-

ավելի վճարված էին դարձել, չմտածելով, որ իրենք իրենց հավաքում են ինչպես Ամերիկայի, այնպես էլ այլ երկրների հայկական հոծ համայնքներին: Վստահ եմ, այս երկրում եւ իսրայելում բազմաթիվ հրեաներ կհրաշակահրեանք են հրեական այս կազմակերպությունների ղեկավարների հակառակ դիրքորոշմանը: Հայկական կազմակերպություններն ու խմբակցությունները երբեք իրենց դասը առաջ չեն տարել ի հաճիվ հրեաների կամ այլ

առնչությամբ, լեզվական սայրաբուն թույլ չալով նեցե, թե «ճանաչելու ենք» արդեն իսկ կասարկում են»: Եւ ճանաչելու ենք էր ասում, ըստ երեւոյիքին այդ հողավոր առկայության դեղինում էլ նման գործողություններ սեղի էին ունենում խախտելով օրենքում նշված շրջանները: Պարզապես երեւի ցանկություն կա առավել ընդլայնելու ռազմական օժանդակությունը Արդեբանին, մի բան, որ հավանաբար այլեւս բախում չի կարելի կասարել: Բայց

ՎԵՐԱՆԱՅՈՒՄ

Մ. Նահանգներն արդեն իսկ խախտում էր 907 հողավոր

վածի վերացմանն ուղղված կառավարական ջանքերի հակասական գնահատականներով:

«Պետականության գանձություններին ընդառաջ գնալու որոշ հայկական քաղաքների վաղաժամ դիրքորոշումը, դժբախտաբար, թուլացրեց ինչպես համայնքի, այնպես էլ հասուկ այդ հարցը լինարկելու նպատակով Վաշինգտոն ժամանած ՀՀ արտոնադարար Վարդան Օսկանյանի բանակցելու դիրքը», գրում է նա եւ բարունակում:

Արդեբանին ռազմական եւ սնտեստանտ օգնությունը սահմանափակող ինտերնացիոնալ օրենքները վերանայելու անհրաժեշտությունը ծագեց սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչական դեղիններից անմիջապես հետո: Այդ հողավորի վաղեմի հակառակորդները սենատր Սեմ Բրաունըրի առաջնահերթությամբ առիթը բաց չըողեցին, եւ վերանորոգված ջանքերով փորձեցին ամբողջովին վերացնել «չարաբասիկ» հողավորը: Ազգային անվանագրության նախկին խորհրդանունը Բեքեհնակու, Մոուր-րոֆֆի եւ Լեյֆի միասնական նամակին հետեւեցին կապտյան սարածաբանում Եւստի օւնեցող նավթարդյունաբերության խոշորագույն ընկերությունների եւ հրեական կառուցողական կազմակերպությունների նամակները, որոնք գիտակցելով 1999-ի իրենց ծախողման լուրջագրությունը, այս անգամ

ժողովուրդների Եւստի:

Սակայն հանդիպելով հայկական կողմի որոշակիորեն վճարված ընդդիմությանը, Պետականության Փառնուր Բրաունըրը ստիպված եղան հրաժարվել իրենց նախնական մտադրությունից, որն էր հողավորի ամբողջական վերացումը, եւ բավարարել հողավորի նկատմամբ նախագահին կոնգրեսական իշխանությունը պահանջելով եւ հողավորի բովանդակությունը վերաբարդելով: Պետականությունը հանդերձ ահաբեկչության դեմ լուրջաբարդելու նախագահ Բուշի նախածոնությունը, հայկական համայնքը մտադրված էր, որ նման խաղը կարող էր առկայությունացնել իրավիճակը Կոկա-սում ստատուսով ինչպես Հայաստանի եւ Լուրաբադի, այնպես էլ Մ. Նահանգների Եւստի: Դժբախտաբար, որոշ կազմակերպությունների դիրքորոշումը թուլացրեց մեր ընդհանուր ջանքերը: Մինչ այդ, սակայն, որոշ նշաններ եղան, որ Մ. Նահանգներն արդեն իսկ խախտել է այդ օրենքի որոշակի մասնամասեր, եւ այս վերանայումն այդ օրինախախտումները ծածկելու նպատակ ունի: Ի մասնավոր, սենատր Բրաունըրը Սենատին ուղղած իր խոսքում, Եւստիով նախագահական իրավասությունների ընդլայնման կարեւորությունը 907 հողավորի, ինտերնացիոնալ վարչերի ու ռազմական անձնակազմի Արդեբանում բուծվելու

ռազմական օգնություն չալով Արդեբանին, Մ. Նահանգները փաստորեն խախտում է նաեւ ՄԱԿ-ի Անվանագրության խորհրդի 1993-ի հուլիսի 29-ին ընդունած թիվ 853 որոշումը, համաձայն որի կազմակերպության անդամ երկրները լուրջաբարդ են «ձեռնարկ մտալ Հայաստանին եւ Արդեբանին զենք եւ ռազմամթերք մատակարարելու»:

Ի հեծուկ այս խախտումների՝ հողավորի վերանայման որոշումն ընդունվեց անցյալ չորեքշաբթի օրը՝ հոկտեմբերի 24-ին: Հայկական որոշ քաղաքացիներ «հարթանակ» անվանեցին կասարկածը, համարելով, որ «կազմույն ելին էր» դա: Սակայն, «ԵՊ» ժաբաբարբերը, որը Կապիտոլ Ղոլի ծանրակեղծ հրատարակություններից է, սեղի ունեցածը որակել «լուրջություն» ամերիկահայ Բարդուլության համար:

Որոշումն ներկա Եւստիանով Արդեբանին նախատեսված ռազմական օգնության չափերն անհամեմատ մեծանալու են: Իսկ կարեւոր նկատույններից մեկն էլ այն է, որ որոշակի ժամկետ չի նշված այնտեղ: 2002 թ. դեկտեմբերի 31-ից հետո նախագահն իրավունք ունի առանց կոնգրեսական համաձայնության երկարաձեղնու որոշումն ժամկետը, մի բան, որ հավասարազոր է հողավորի ամբողջական վերացմանը:

Ավարտվում է Հայաստանի լուրջությունը նոր փուլը: Իսկ գլխավոր դերում ազատ սնտեստանտներն է եւ երկրում ներդրումներ անող մի Եւստի ընկերություններ: Եւստի մեզ գլխավոր սեղումն հունական ՕՏԵ-ի ղուրսը ձեռնարկություն «Արմենսել» սեղումն հեռահաղորդակցային ընկերությունն է: Իսկ մեր նյութը հենց «Արմենսելի» եւ նրա սաղանդավոր ղեկավար Նիկոս Յորդուլասի մասին է երիտասարդ մեներքը դիմա-միկ հասկություններով, ամբողջովին ղոռֆեսիոնալ անցյալով եւ առաջադի լայն հորիզոններով:

Նիկոս Յորդուլասը ծնվել է 1969 թ., երբ մոլորակը սաղը լուրջաբարդի մեջ էր: Այսօր նա 32 տարեկան է, իսկ սաղը լուրջաբարդն այլեւս լուրջությունն է լուրջաբարդում: Նախկին սովետական երկրներն այժմ այլեւս ազատ են եւ կարող են հարել այն բոլորին, որին ցանկանում են: Հայաստանը հենց այդ երկրներից մեկն է եւ այսօր համագործակցելով մի Եւստի հունական ընկերությունների հետ գործընկեր է ընտել Հունաստանին:

Եվ, այնտեղեւնայնիվ, ի՞նչ է մեզ միակրում արեւելյան այս երկրի հետ, ընդհանուր լուրջական կառուցիչ, թե՛ մի նոր ղոռալիզացված սնտեստանտ ուղղված ընդհանուր մրցակցության սեսարան: Եւստի լուրջաբարդն ներկայացնում ընդհանուր մի սեսարան, որը լուրջաբարդում է ՕՏԵ-ի ղուրսը ձեռնարկություն «Արմենսել» հեռահաղորդակցային ընկերության լուրջաբարդում:

Անա թե ինչպես սկսվեց համագործակցությունը: Հայաստանի անկախությունից փոքր-ինչ անց, ամերիկյան TWT-ն համագործակցելով երկրի հեռահաղորդակցության նախարարություն հետ, սկսեց երկրի սեղական հեռահաղորդակցային ընկերության վերակառուցումը: 1998 թ. մարտ ամսին 147 մլն ԱՄՆ դոլարի դիմաց ՕՏԵ-ն գնում է «Արմենսել» ձեռնարկության բաժնեմասերի 90 տոկոսը իրեն լուրջաբարդություն սանձմեղով ընկերության լուրջաբարդը, որոնք 60 մլն ԱՄՆ դոլար էին կազմում: Մասինց բացի, լուրջաբարդում է հաղորդող 15 տարիների ընթացքում մինչեւ 2013 թ., 300 մլն ԱՄՆ դոլարի ներդրումներ իրականացնել:

Այժմ, ինչպես արդեն նեցեցին, «Արմենսելի» գլխավոր ղոռալիզ սնորհմի լուրջաբարդ գլխավորում է բիզնեսի աշխարհում լաջ ճանաչված Նիկոս Յորդուլասը: Եւստի մեծ փորձ ունի կարեւոր ձեռնարկություններում աշխատելու, համագործակցել է անգլիական «Lloyd» ընկերության հետ, իր լուրջան է ներդրել աշխարհի չորս ծագումն առնող եւ աղաքակազմության ցանց սեղծելու ղոռում: Նիկոս Յորդուլասը վաղուց լուրջաբարդ էր այս ղոռի նոր լուրջաբարդ սնտեստանտականության համար: Այն, որ այս երիտասարդ մեներքը 6 օսար լեղունների եւ մի փոքր էլ սրբազան հայերենին է սիրաղեւում, նրա աշխարհի միայն մի փոքր մասն է, Բանի որ միայն նա կարող է մեզ լուրջաբարդ այս սրբաբարդական նշանակություն ունեցող համագործակցության մասին:

«Արմենսել» այս երկրի ամենամեծ ներդրողն է եւ գլխավոր սնտեստանտ հանգույցը թե իրեն գործասու, թե իրեն հարկասու: Սա մի երկիր է, որն ավանդաբար բարեկամական հարաբերություններ ունի Հու-

նաստանի հետ: Եվ սա բացառաբար ճանաչություն է: Մասնավոր նրա ՆԱՅՄ-ի անկումից հետո երկրի սնտեստանտ նորացման լուրջ փորձեր են արվում: Իհարկե, նախկին ՆԱՅՄ-ի լուրջությունների եւ փակ համակարգերի Եւստի Հայաստանն առանձնանում է դրականորեն, Բանի որ ամբողջովին հարմարվել է նոր լուրջաններին: Չնայած Կոկաբարդ բուռն ու աղմկոտ սարած է, այնտեղեւնայնիվ, առաջնակարգ Բարդական ու սնտեստանտ կայունություն է սիրում այստեղ:

- Այո, բայց որքան վստահ կարող է զգալ որեւէ մեկը, որը ներդրումներ է անում մի հեռավոր ու վստահաբար սարածում:

- Լիովին վստահ: Հայաստանը

բացարձակ վստահություն ներեւող երկիր է, ընդ որում ցածր Բանկա-նացմամբ: Իհարկե, փոքր երկիր է ոչ բարձր ստատոկական ներուժով եւ ավելի Բիչ է ինտեգրված մեծ եուկաներին, սակայն եթե ինչ-որ մի գործարար մարդ ցանկանա ընդլայնել իր բիզնեսը Հայաստանի սարածից դուրս, անուրեւ, կարող է: Ինչ վերաբերում է ներդրումներին, Հայաստանը կայուն երկիր է:

- Ի՞նչ կասե՛ք հեղինակային մեներքեւնի մասին:

- Կարող եմ հավաստագրել, որ Հայաստանի ընկերությունների կառավարումը այնտեղ էլ չի սարբերվում Հունաստանի ընկերությունների կառավարումից, հասկալիս եթե խոշոր ընկերություն է: Սա ձեւակերտի սարբերությունը միայն կարող է Բիչ թե Եւստի ղոռալիզացնել կառավարման ղոռընթացը, սակայն այս փուլում ամենահետաքրքիրն է: Սա ձեւակերտի սարբերությունը Եւստի հետաքրքիր լուրջ է:

- Իսկ սարբերությունը երեւանի է Արմենի միջուկ Եւստի մեծ է:

- Երեւանը չի կարող մեծ առաջարկներ եւզ անել, բայց ավելի մարդկային եւ Եւստի ղոռալիզ է հիանալի բնակիչներով: Երբ աղորում եւ արտասանմանում, Հունաստանն էլ այլ կերպ է ընկալվում. սեսունում եւ, որ միջազգային մակարդակով հզոր երկիր է համաբարդային ղոռաբարդման մեծ դերակատարությունը: Մի Եւստի հունական ընկերություններն է «Կոնեղոն» բանկ, «Պիրկալ», ՕՏԵ, ՁԵ, Հունաստանը մեծ եւ լուրջ ներդրող է Հայաստանում: Եվ միջուցե առ այսօր մեծ հնարավորություն չեն ունեցել Հունաստանը ներկայացնելու դրական իմաստով «ընդլայնող» երկիր:

Հուլիսին բեն Լադենը բուծվել է ամերիկյան հիվանդանոցում

ԿՏՎ-ի ղոռնակալը սեսակցել է նրա հետ

Ամերիկացիների կողմից աշխարհի թիվ 1 ահաբեկիչ հայտարարված Ռաման բեն Լադենն այս սարվա հուլիսին բուծվել է Դուրայի ամերիկյան հիվանդանոցում: Երկ այս սենսացիոն հրաշարակունն արած փարիզյան «Ֆիզարո» թերթը մանրամասնում է, որ թե Լադենն այնտեղ բուծվել է հուլիսի 4-14-ը: 350 հազարանոց Դուրայը Արաբական Միացյալ Եւրոպայի (ԱՄԵ) մեջ մեղող 7 կազմակրումներից մեկն է: Բաղադի ամերիկյան հիվանդանոցի լուրջանական հիվանդանոցից մեկը հայտնել է, որ երկրամային սուր առաջնահերթության նոտայի լուրջան Պետականի Բվեսա Բաղադից ինտերնացիոնալ Դուրայ բերված բեն Լադենին ուղեկցել է նրա անձնական բժիշկը, 4 բիլնարդա եւ ալժիրցի մի բուծակ:

Դուրայի մարմարակեթ ամերիկյան հիվանդանոցի յուրաքանչյուր հարկում կան բարձրաստիճան անձանց համար 2 հարկաբարձին եւ 15 հիվանդանոցային: Բեն Լադենին սեղավորել էին դուրսում թե ինչ վիճակի բաժանումնում: «Ֆիզարո» թերթի ղոռնակալը մի Բանի անգամ ղոռնակալել են Բուլվեյին, բայց նա հրաժարվել է հարցազույցից:

2000 թ. մայիսին Հունկոգի «Ելլը ուրիլի» հանդեսն առաջին անգամ գրել էր, որ բեն Լադենը վասառող է եւ որ «սարածվող երկրամային հիվանդությունը լուրջանական է հասուկ բուծում»: Եւստի «Ֆիզարոյի» սաղած սեղեկազմության, բեն Լադենի հուլիսյան բուծումը նրա առաջին այցը չի եղել Դուրայ: 1996-1998 թթ. նա Բանից իր ղոռնակալը այցելել է այդ Բանի:

Սեպտեմբերի 27-ին ԱՄՆ-ի լուրջան-ցին հետեւելով ԱՄՆ-ի Եւստիանական բանկը հայտարարեց, որ կարգադրել է սաղեցնել բեն Լադենի ահաբեկչական ցանցի հետ կապված 26 անձանց եւ կազմակերպությունների հաբեկներն ու ներդրումները: Դուրայը մտադրեալ սերս հարաբերություններ է ունեցել Ասուրյան Բարդայում իշխող ղոռնակալի

ներկայացուցիչների հետ: Սաղոցի իշխաններից Եւստի բազմիցս եղել են թե՛ Դուրայում եւ թե՛ ԱՖղանստանում: Պակիստանի ղոռնակալ Բաղադնակերությունն ամենօրյա կաղ է աղաքակրում Բվեսայի եւ Դուրայի միջուկ:

Ինչ վերաբերում է բեն Լադենի հուլիսյան բուծմանը, ինչպա 11 օրերի ընթացքում նրան այցելել են իր բազմանդամ ընտանիքի մի Եւստի ներկայացուցիչներ, Ասուրյան Արաբայի եւ Դուրայի ղոռնակալներն անձինք: Այդ օրերին հիվանդանոց է այցելել նաեւ ԿՀԿ-ի սեղական ղոռնակալը: Դուրայում նրան Եւստի են ձանայում, եւ այցելությունն անկալա չի անցել: Տեսակցությունից մի Բանի որ հեն ԿՀԿ-ի ղոռնակալը ձանոթների աղքեւ ղոռնակալ է, որ կարողացել է հանդիպել սաղոցի միլիտարաբար բեն Լադենի հետ: Վստի այդ ղոռնակալը նշում են, որ բեն Լադենի մեկնելուց հետո՝ հուլիսի 15-ին ԿՀԿ-ի ղոռնակալը կանչվել է իր վերադասների մոտ:

Հուլիսի վերջին Դուրայի ֲոռնակալայնում ձեռնակալվեց ալժիրցի ղոռնակալ Ֆրանսիսցի իսլամիս Տաւնել Բեզալը: Եւստի խոսակալնեց, որ 2000 թ. վերջին ԱՖղանստանում հավազարվել է «Ալ Դաիլայի» ղոռնակալների կողմից եւ առաջարկն է սաղեւ Փարիզում ղոռնակալելու ԱՄՆ-ի դեստանտները: Արաբական դիվանագիտական աղբյուրները եւ Ֆրանսիայի հետախուզական ծառայությունները նշում են, որ ԿՀԿ-ին սուրյա սեղեկություններ են փոխանցվել աշխարհում ԱՄՆ-ի դեմ նախադատարանային ահաբեկությունների մասին: Գործողություններ սկսելու հրահանգը սաղեւելու է ԱՖղանստանից:

Օգոստոսին Փարիզում ԱՄՆ-ի դեստանտանն անցկացվեց Ֆրանսիական եւ ամերիկյան հասուկ ծառայությունների ներկայացուցիչների հանդիպում: Ամերիկացիները, մանրակրկիտ սեղեկություններ խնդրեցին ալժիրցի ահաբեկիչների վերաբարդ, սակայն ղոռնակալներին իրենց խնդրանքի ղոռնակալը: ԿՀԿ-ի կաղեր բեն Լադենի հետ սկսվել էին 1979 թ., երբ նա Ասանդուլում մահնդական արաբ կամավորների եւ հավաբարում ԱՖղանստանում խորհրդային բանակի դեմ կռվելու համար: Ըննելով Բենիայում եւ Տաղանիայում ամերիկյան դեստանտների դեմ 1998 թ. օգոստոսին իրականացված ահաբեկությունները, ՀԴԲ-ի լուրջանը ղոռնակալը, որ ղոռնակալների ղոռնակալն էին հանդիպում են ամերիկյան բանակի ղոռնակալներից մեկի հետեւին: 3 տարի դրանից առաջ այն հանձնվել էր նրա սեղակալներին, որոնք բեն Լադենի հետ ԱՖղանստանում մարտնչում էին խորհրդային բանակի դեմ: Փաստորեն ԿՀԿ-ն սարիներ բարունակ սերս կաղեր է ունեցել «Իսլամիստ քաղեկամների» հետ: Դուրայում բեն Լադենի եւ ԿՀԿ-ի ղոռնակալի սեսակցությունն ԱՄՆ-ի այդ Բանի կաղականության սրամարանական բարունակությունն է:

Պ. Բ.

ՆԱՐԳԱԿԱՆ

ՀԱՄԱՍ

Մե Ցզյուն հավասարիմ է ընտրած մարտավարությանը

Ամսերանում ընթացող լեդիներ-սի-նյորներ շախմատային մրցամարտի 7-րդ տուրում գրանցվեց ոչ-ոքի արդյունք: Աշխարհի ներկայիս չեմպիոն Սե Ցզյուն, որը դեռևս մարտություն չի կրել, այս անգամ էլ հավասարիմ մնաց իր որդեգրած մարտավարությանը եւ Սմիտլովի հետ մարտիայում խաղող դաս կնեց: Դա Ցզյունի արդեն 6-րդ անընդմեջ ոչ-ոքի էր:

Միավորը բաժանեցին նաեւ Չժուն եւ Պոռսիցը, Պոլգարն ու Տայմանովը: Սինյորներից հաղթեց Չոսը՝ առավելության հասնելով Գալյամովայի նկատմամբ, իսկ լեդիներից հաղթական միավոր տարգետեց Իստելիանին՝ մարտության մասնելով Կորչնոյին:

7 տուրից հետո 18,5-16,5 հավաքած մրցամարտը բաժանեցին սինյորները Այսոր կկայանա 8-րդ տուրը: Լեդիներից հաջող ելույթներ շարունակում են Սե Ցզյուն եւ Չժուն, որոնք իրենց թիմին բերել են առավելագույն միավորներ (4-ական): Սինյորներից լավագույնը Պոռսիցի արդյունքն է՝ 4,5 միավոր:

ՑՈՒՏԵՆԸ

«Մալաթիան» բարձրագույն խմբում

Ֆուտբոլի հանրապետական դպրոցի «Մալաթիա» թիմը հաջող անցկացրելով առաջին խմբի մրցաշարի հանդիպումները, ժամկետից շուտ նվաճեց բարձրագույն խմբի ուղեգիրը: Այս հաջողությունը հավաստաբար կհասնի նաեւ «Մալաթիային» ակումբի նախագահ Սարգիս Իսրայելյանը, որը հովանավորում է թիմին, «Մալաթիայի» գլխավոր մարզիչ Գեորգ Զամալանը եւ կոլեկտիվի բոլոր անդամները: «Մալաթիան» հաջորդ մրցաշրջանում կփոխարինի բարձրագույն խմբի ընթացիկ առաջնությունում վերջին տեղը գրաված թիմին: Եւթն, որ ժամանակին ֆուտբոլի հանրապետական դպրոցի թիմը հանդես է եկել բարձրագույն խմբում:

Առաջատար հաղթեց ետնադասիս

Երեկ «Հանրապետական» մարզադաշտում կայացավ 19-րդ տուրից հետո գրանցված «Փյունիկ»-«Կոստայի» հանդիպումը: Խաղակազմը անցավ անհետաքրքիր ժամանակին: Երեւում է փյունիկցիները աշխուժացան, որի արդյունքում Դիվանյան երկու անգամ գրավեց մրցակցի դարձաբլուզը: Ընդմիջումից հետո խաղի տեղը զգալիորեն բարձրացավ, դաշտի տեղերը սկսեցին ավելի ակտիվ խաղ ցուցադրել: Եղան դարձաբլուզ գրավելու մի փոքր լավ հնարավորություններ, որոնցից միայն մեկն ավարտվեց գոլով: Այն ընկավ Աման Բարսեղյանի խփելով առաջնությունում իր 20-րդ գնդակը: Չնայած մարտությանը, «Կոստայի» վաստակավորություն չբողեց: Իսկ «Փյունիկը» խաղող ուժեղ խնայումով, հավաքեց անընդմեջ, որ նույն թիմի 4-ին թիմին ծանր ու դասախանասու մրցախաղ է ստատում «Մալաթիայի» հետ:

Էջր ժամանակագրությունը

«Ա» խմբում ընդգրկված թիմերի մրցակետային տարբերությունը «Լոկոմոտիվը», թե՛ «Անդերլեխտը» կսիրանար ՈւԷՖԱ-ի գավաթի մրցաշարի ուղեգիրը: Բախտը ժողովրդի «Լոկոմոտիվին», որը վերջնագրով վերելավ է հանդես գալիս եւ իր խաղով տարադարձ իրացնում է: Չնայած «Ռեալը» Մոսկվա եւ ժամանել ոչ օղջիմալ կազմով, սակայն բոլորին է հայտնի արխայական ակումբի ուժը: Դա առաջնությունը

ուսիայի» նկատմամբ տնտես հաղթանակի, որը ֆուտբոլիստները նվիրեցին հիվանդանոցում բուժվող թիմի ավագ մարզչին՝ ժեռար Ուլյեին: Դաշտի տեղերն ակտիվ սկսեցին խաղը, եւ արդեն 15-րդ րոպեին Շմիցերը բացեց հաշիվը: Ընդմիջումից հետո երկու թիմերն էլ վստահավոր դառին ստեղծեցին: Հաշիվը կարող էր հավասարեցնել Լարս Ռիկեյնը, իսկ Օուենը չկարողացավ 2-րդ գնդակը խփել: 75-րդ րոպեին Օուենի փոխարեն խաղադաշտ մտավ Ռոբի Ֆաուլերը՝ նոր լիգի հաղորդեց լիգերակցների գրոհներին, որոնք խաղադաշտում կրկնադասեցին հաշիվը: «Լիվերպուլը» ոչ միայն իր հարցերը դրական-

լիսներին: Վերջին 2,5 արժույթ ուկրաինացիներն այդ խաղադաշտում չէին կարողանում հաղթել (Հայաստանի հավաքականի հետ խաղն անցկացվել էր Լվովում): Եվ ահա նոր դարձաները հաջողություն բերեցին «Դինամոյին»:

«Ը» խմբում 2-րդ ուղեգիրը վիճարկեցին «Արսենալը» ու «Մալյուկան»:
«Արսենալը» հյուրընկալվել էր «Շալկե-04»-ին: Հյուրերի համար ճակատագրական եղավ 17-րդ րոպեին Օլեգ Լուժնու հեռացումը: Մնալով 10 հոգով, անգլիացիները մարտվեցին: «Մալյուկան» թեւեւ հաղթեց «Պանասինաիկոսին», սակայն ստիպված էր բավարարվել 3-րդ տեղով:

«Ծ» խմբում կայացած երկու հանդիպումներն էլ վճռորոշ նշանակություն ունեին մրցակցների համար: Հաջողություն ուղեկցեց «Նանսին» եւ «Գալաթասարային», որոնք էլ կարողանան ժամանակը չեմպիոնների լիգայում:

«Ծ» խմբում կայացած երկու հանդիպումներն էլ վճռորոշ նշանակություն ունեին մրցակցների համար: Հաջողություն ուղեկցեց «Նանսին» եւ «Գալաթասարային», որոնք էլ կարողանան ժամանակը չեմպիոնների լիգայում:

«Լոկոմոտիվը» հեղինակություններից չի երկնչում

«Օլիմպիական» մարզադաշտի նոր դարձյալները հաջողություն բերեցին Կիեւի «Դինամոյին»

Չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաշարի առաջին ավարտեցին «Ա», «Բ», «Ը» եւ «Ծ» խմբերում հանդես եկող թիմերը: Արդեն հայտնի են հաջորդ փուլի դուրս եկած 15 ակումբները: Խմբային 2-րդ փուլի մրցաշարում հանդես կգան «Ռեալը», «Լիվերպուլը», «Բուխարեստը», «Պանասինաիկոսը», «Արսենալը», «Նանսը», «Գալաթասարայը», «Յուվենթուսը», «Բարսելոնը», «Բայերը», «Դեպորտիվոն», «Մանչեսթըր յունայթեդը», «Բավարիան» եւ «Մալաթիան»:

«Ա» խմբում ընդգրկված թիմերի մրցակետային տարբերությունը «Լոկոմոտիվը», թե՛ «Անդերլեխտը» կսիրանար ՈւԷՖԱ-ի գավաթի մրցաշարի ուղեգիրը: Բախտը ժողովրդի «Լոկոմոտիվին», որը վերջնագրով վերելավ է հանդես գալիս եւ իր խաղով տարադարձ իրացնում է: Չնայած «Ռեալը» Մոսկվա եւ ժամանել ոչ օղջիմալ կազմով, սակայն բոլորին է հայտնի արխայական ակումբի ուժը: Դա առաջնությունը

ուսիայի» նկատմամբ տնտես հաղթանակի, որը ֆուտբոլիստները նվիրեցին հիվանդանոցում բուժվող թիմի ավագ մարզչին՝ ժեռար Ուլյեին: Դաշտի տեղերն ակտիվ սկսեցին խաղը, եւ արդեն 15-րդ րոպեին Շմիցերը բացեց հաշիվը: Ընդմիջումից հետո երկու թիմերն էլ վստահավոր դառին ստեղծեցին: Հաշիվը կարող էր հավասարեցնել Լարս Ռիկեյնը, իսկ Օուենը չկարողացավ 2-րդ գնդակը խփել: 75-րդ րոպեին Օուենի փոխարեն խաղադաշտ մտավ Ռոբի Ֆաուլերը՝ նոր լիգի հաղորդեց լիգերակցների գրոհներին, որոնք խաղադաշտում կրկնադասեցին հաշիվը: «Լիվերպուլը» ոչ միայն իր հարցերը դրական-

լիսներին: Վերջին 2,5 արժույթ ուկրաինացիներն այդ խաղադաշտում չէին կարողանում հաղթել (Հայաստանի հավաքականի հետ խաղն անցկացվել էր Լվովում): Եվ ահա նոր դարձաները հաջողություն բերեցին «Դինամոյին»:

արդեն խաղակազմում, երբ հյուրերը երկու վստահավոր դառին ստեղծեցին: Նախ Մորյեսեսի հարվածից հետո Նիգմատուլինը հետ մղեց գնդակը, իսկ Մուհիսիսի երկրորդ հարվածն իր վրա ընդունեց դարձաբլուզը: Այս բավական վստահավոր հարված կատարեց Մոլարին, որից հետո գնդակը հրաշքով չհասնվեց դարձաբլուզին:

«Լոկոմոտիվը» թեւեւ նման վստահավոր դառին չստեղծեց, սակայն 30-րդ րոպեին հասավ հաջողության: Տոկոսյանի խաղարկումից հետո առաջինը գնդակին հասավ Բուլգակովը եւ ուղարկեց դարձաբլուզը: Ընդմիջումից հետո դաշտում կրկնվեց: «Ռեալը» կրկին մի փոքր վստահավոր դառին ստեղծեց, իսկ գնդակն ի վերջո հասնվեց հյուրերի դարձաբլուզին: Այս անգամ էլ Իգնաչովի հարվածից հետո գնդակը ուղղությունը փոխեց Չեբուչենկոյին:

րեն լուծեց, այլեւ օգնեց «Բուխարեստային» մտնելու հաջորդ փուլ, չնայած դարձաբլուզները Կիեւում զիջեցին «Դինամոյին»: Վերջինս ոչինչ չուներ կորցնելու եւ ընդամենը 5 հազար հանդիսականների ներկայությամբ մրցաշարում իր անդրանիկ հաղթանակը տոնեց: Հետագայի է, որ մի փոքր օր առաջ Կիեւի «Օլիմպիական» մարզադաշտում նոր դարձյալներ էին տեղադրվել: Նախորդ դարձյալները 10 տարի ծառայել էին ֆուտբո-

«Ա» խումբ				
Խ	Ֆ	Ո	Դ	Գ Մ
1. Ռեալ	6	4	1	13-5 13
2. Ռոմա	6	2	3	1 6-5 9
3. Լոկոմոտիվ	6	2	1	3 9-9 7
4. Անդերլեխտ	6	0	3	3 4-13 3

«Բ» խումբ
«Լիվերպուլ»-«Բուխարեստ» 2-0 (1-0)
1-0 Շմիցեր (15), 2-0 Ռայթ (85)
«Դինամո»-«Բուխարեստ» 1-0 (0-0)
1-0 Ալեքսանդր Սելաչենկո (48)

«Ը» խումբ
«Շալկե-04»-«Արսենալ» 3-1 (1-0)
1-0 Մյուլլեր (2), 2-0 Վեյման (60), 3-0 Սելլեր (64), 3-1 Վիլսոն (71)
«Մալյուկա»-«Պանասինաիկոս» 1-0 (0-0) 1-0 Բյունցի (57)

«Ծ» խումբ
«Գալաթասարայ»-«Էյնոլիովեն» 2-0 (1-0)
1-0 Յալչին (26), 2-0 Էրդեմ (50)
«Նանս»-«Լադո» 1-0 (0-0)
1-0 Անդրե (72)

«Մալաթիան» թիմը հաջող անցկացրելով առաջին խմբի մրցաշարի հանդիպումները, ժամկետից շուտ նվաճեց բարձրագույն խմբի ուղեգիրը: Այս հաջողությունը հավաստաբար կհասնի նաեւ «Մալաթիային» ակումբի նախագահ Սարգիս Իսրայելյանը, որը հովանավորում է թիմին, «Մալաթիայի» գլխավոր մարզիչ Գեորգ Զամալանը եւ կոլեկտիվի բոլոր անդամները: «Մալաթիան» հաջորդ մրցաշրջանում կփոխարինի բարձրագույն խմբի ընթացիկ առաջնությունում վերջին տեղը գրաված թիմին: Եւթն, որ ժամանակին ֆուտբոլի հանրապետական դպրոցի թիմը հանդես է եկել բարձրագույն խմբում:

«Լուժնիկին» հավակնում է չեմպիոնների լիգայի եզրափակիչի անցկացմանը

ՈւԷՖԱ-ն հրապարակել է այն մարզադաշտերի ցանկը, որոնք հավակնում են 2003 թ. չեմպիոնների լիգայի եւ ՈւԷՖԱ-ի գավաթի եզրափակիչ հանդիպումների անցկացմանը: Այդ ցանկում չեմպիոնների լիգայի մրցաշարի համար հայտ ներկայացրած մարզադաշտերից «Լուժնիկին» առաջին տեղում է: Հիշեցնենք, որ Ռուսաստանի գլխավոր մարզադաշտում 2,5 արժույթ առաջին անգամ անցկացվեց ՈւԷՖԱ-ի գավաթի եզրափակիչ հանդիպումը, այնպես որ «Լուժնիկին» նման բարձր մակարդակի խաղ անցկացնելու փորձ արդեն ունի: Բացի այդ էլ, հիմնովին վերանորոգումից հետո «Լուժնիկին» ՈւԷՖԱ-ի կողմից դասվել է 5 աստիճանի մարզադաշտերի ցանկին:

Նույնի, որ չեմպիոնների լիգայի հերթական խաղարկության եզրափակիչը կայանալու է 2002 թ. մայիսին, Գլազգոյում: Նախորդը կայացել էր այս արժույթ մայիսին, Սիլվանում: Իսկ մինչ այդ եզրափակիչի մասնակիցներին հյուրընկալել էին Փարիզը, Բարսելոնը, Ամստերդամը եւ Մյունխենը: Մարզադաշտի ընտրության հարցում այլ տարադաշտերի հետ մեկտեղ հաշիվ է առնվում, թե երբեք այդ երկրում անցկացվել է եզրափակիչ հանդիպում: Այս առումով լավ հնարավորություն ունի Մանչեսթըրը, փանիկոր 1992 թ.-ից Անգլիան չի հանդիսացել եզրափակիչի անցկացման վայր: Մադրիդը ընդհանրապես 80-ական թվականներից վճռորոշ խաղերի կազմակերպիչ չի եղել: Բարձր են գնահատվում Գերմանիայի մարզադաշտերի հնարավորությունները: Այս երկիրը ֆուտբոլի 2006 թ. աշխարհի առաջնության կազմակերպիչ է եւ բացառված չէ որ ՈւԷՖԱ-ն նախադասվությունը տա գերմանական որեւէ մարզադաշտ:

«Լուժնիկին» (Ռուսաստան) 84.593 նստատեղ
«Սադ դը Ֆրանս» (Ֆրանսիա) 78.782
«Սանտյագո Բեռնաբեու» (Մադրիդ, Իսպանիա) 74.382
«Օլդ Տրաֆֆորդ» (Մանչեսթըր, Անգլիա) 64.816
«Արենա Աուֆ Շալկե» (Գելզենկիրխեն, Գերմանիա) 62.000
«Դե Կեյթ» (Ռոստերամ, Գոլանդիա) 52.000
«Արենա» (Ամստերդամ, Գոլանդիա) 51.620
«Գոսլիթ-Դայնլեյ-Շադիոն» (Շտուտգարտ, Գերմանիա) 50.297
«Սադ Արենա» (Համբուրգ, Գերմանիա) 50.100

Հարկում էլ, որ 2000 թ. «Լուժնիկին» թեկնածությունն արդեն

